

Tertius de anima.

bet sensibile pro obiecto.

CAd 10. dicitur inquirendo an possumus si plura intelligere. Ad aliud dicendum est supra enumerando sensus interiores.

CAd 11m. dicitur q̄ solus intellectus facit vniuersalitatem in rebus et ideo sensus interior nō ē circa vniuersale sed circa aliquod individuum vagum. Ad aliud dicendum quod sensus exterior ē quantus sicut sensus exterior. Tamen non oportet quod si tante quantitatis sicut suum obiectum. Ad aliud dicendum quod bruta exirent in actum per hoc quod monetur ab aliquo extrinseco ut dicit ph. 8. phisi.

CAd 12. dicitur quod ibi potētia capitur pro actu nec ille motus est vniuersus cum alio motu phisico. Et semper precessit aliquis actus in sensu exteriori.

CAd 13m. dicitur quod omnia animalia agunt vno modo et ideo agunt ex instinctu nature. Nec est verū quod omnem determinationem precedit consilium. Sed forte instinctus nature. Natura enim non deficit in necessariis. Si dicatur Scire est rem p̄ causā cognoscere sed iste canis cognoscit istum esse suum inimicum quia verberavit ipsum ergo habet veram scientiam et discursum. Negatur consequentia quia deus non discurreat et tamen cognoscit rem p̄ causam.

CAd 14m. patuit supraquomodo ibi capitur cōpositio. Si dicatur canis aliquando decipitur sed falsitas non est nisi in compositione ergo in sensu est compositio proprie dicta. Vnde potentia cogitativa hominis aliquando format propositionem singulare. Dicendum sicut supra dictum est quod non omnis veritas est in compositione nisi forte sicut in cognoscente. Concedo tamen quod sensu interior iudicat. Non tamen componit. Sed cognoscit effectum in causa vide San Tho. I. parte q. 16. art. 2. et q. 17. art. secundo. Quidam dicit quod in brutis est discursus imperfectus et similiter compositio in completa et per hoc soluunt omnia argumenta. s.t. I. parteq. 96. art. 1. ad. 4-m. dicit post philosophus primo metaphysice in quibusdam animalibus esse quandā participationem prudentie ex instinctu nature ex qua contingit quod grues sequuntur ducē et apes obedient regi. Et sā. th. tertio de anima lec. 4. dicit q̄ fātasia nec componit nec dividit. H̄z an apis mouetur a fātasia determinata videtur q̄ nō ex. s.t. tertio lec. 5.

D 4m. sic proceditur videtur q̄ intellectus non sit potentia passiva quia intellectus est nobilissima potentia s̄ potētie vegetative sunt actiue ergo et intellectus quia agens est nobilior patēte. Sed contra est ph.

C Respondeo dicendum scdm s.t. I. parte q. 79. art. q̄ intellectus est potentia realiter distincta ab anima quia est principium proximum operationis que distinguitur ab esse ipsius anime et quia in deo idem sunt operatio et esse et ipse deus ideo sius intellectus non distinguitur ab eo. Preterea. Notandum quod pati tripliciter dicuntur. Primo p̄ prōssime scilicet quando aliquid remouet ab eo quod conuenit alicui per suę naturam ut quando aqua amittit frigiditatem. Secundo quando aliquid remouetur siue sit puerus siue disconueniens. Tertio quando aliquid recipitur ad quod subiectum prius erat in potentia. Et sic intelligere est pati quia noster intellectus aliquis

est in potentia ad suum actum non enim semper actu intelligimus omnia intelligibilia s̄ aliquis intelligit et aliquā ratione sicut materia corruptibilius aliquando est sub una forma aliquādo sub alia in principio autem ut dicit ph. est tanq̄ tabula rasa iqua nichil depictū. Preterea notandum quod albatus et multi alii in cipiunt 3m. librum de anima iā hac materia de intellectu ibi de parte autem anime vnde est teretus. L. I. scdm s.t. ibi est lectio 7. 3. de anima vnde ipse incipit 3m. a t. c. 12. 8. ibi quod autem non sit sensus. Cuius ratio est quia fuerunt aliqui qui posuerunt sensum et intellectum esse idem. Manifestum est autem quod in intellectus non est aliquid de sensibus exterioribus. Et ideo oportebat inquirere an esset sensus interior vnde et greci ibi cipiunt 3m. Sed hec disputatio modice utilitatis ut dicit egidius. Ex his pater q̄ intellectus non dicitur pati passione corruptiu q̄a non habet materiali sed perfectiu sicut superius dictum est de sensu in hoc tamen differunt sensus et intellectus quia intellectus non corruptitur ab excellenti intelligibili. Tum quia sensus est affixus organo corporali. Non autem intellectus licet debilitetur ex lesionē organi sensus vñ lesi in fantasia nun̄ bene intelligit quia intellectus caput cognitionis a sensu.

C Preterea sciendum q̄ intellectus est in potentia ut omnia cognoscantur. Et ideo philosophus dicit quod non habet aliquam determinatam naturam corporalem quia alias non posset intelligere omnia corpora quia ut dicit textus. Intus existens prohibet extraneum vnde intellectus dicitur possibilis quia sicut materia est in potentia respectu intelligibilium. Ex his inferit quod intellectus caret organo corporali quia alias haberet aliquam determinatam naturam sensibilium sicut alijs sensus qui conformantur suis organis qui proportionantur qualitatibus sensibilibus. Ex quo sequitur quod species intelligibles non recipiuntur in aliquo organo corporeo sed tantum in intellectus possibili vñ dicitur specierum.

C Contra hec arguitur intellectus est principium intellectionis ergo non debet dici potentia passiva antecedens patet quia effectus non excidit suam causam in passione sed intellectio albedinis est perfectior albedine cum sit qualitas spiritualis que nobilior est corporali sicut visio dei est nobilior albedine ergo intellectio albedinis non producitur ab albedine effectu sed ab intellectu. Item operatio vitalis necessario causat a forma vitali sed intellectio est operatio vitalis igitur. Nam pater quis hec est differentia inter formam vitalem et non vitalem.

C Secundo arguitur ad idem intellectus est perfectio igne sed ignis est actius ergo et intellectus patet consequentia quia quanto forma est perfectior tanto est actius. Item intellectio producitur effectu ab obiecto ergo quando intellectus intelligit seipsum tunc est principium actuum ipsius intellectionis.

C Tertio ad idem intellectio angeli non causatur ab aliquo extrinseco effectu cum nullum corporeum possit agere in spiritu ergo est effectus a suo intellectu. Alias etiam nulla esse causa quare potius intelligeret in uno tempore q̄i alio. Item actus credet. Energius ergo est ab intellectu nostro effectus.